

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1691. usque ad annum 1701

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1781

VD18 13322648

§. 35. Idem liber a quibusdam Franciæ Præsulibus Romæ denuntiatus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67627)

Sæc. XVII. autem hic partus in publicam lucem
A. C. 1697. prodiit, cum illico plures Theologi pro
 suo quisque studio eum aggredi certa-
 rent; opponebant aliqui, Authorem
 nimis aperte favisse Molinistis, horum-
 que opinionem perperam attribuisse SS.
 Augustino & Thomæ, carpebant alii
 scholasticam methodum inconsulto fuisse
 neglectam: aliis hic Author videbatur
 asserere, statum infantium sine Baptis-
 mo decedentium non esse adeo mise-
 rum, cum nec Deum offendant, nec
 omni felicitate careant, infideles quo-
 que Deum nec cognoscere, proin nec
 offendere &c. Præ ceteris vero latius
 ungues suos exerebant Jansenistæ, qui
 a Cælestino tantæ auctoritatis Viro li-
 brum Jansenianæ doctrinæ recta oppo-
 situm vulgari indignantes, eum coram
 Sede Apostolica, Episcopis, atque Uni-
 versitatibus denuntiarunt, ac condem-
 nari petierunt.

§. XXXV.

*Idem liber a quibusdam Franciæ Præ-
 sulis Romæ denuntiatus.*

*Coll. Jud.
 Argentre
 t. 3. p. 394.*

Insuper in Galliis quidam Præsules (id
 vel ex invidia vel vindicta ob Re-
 gale Sacerdotium Romano Pontifici
 assertum impugnatasque Ecclesiæ Gal-
 licanæ opiniones, fuisse factum, puta-
 bant

bant nonnulli) hunc librum rigidissimo Sæc. XVII.
 examini subjecere, pluresque propo- A. C. 1697.
 sitiones a veritate, ac fidei doctrina a-
 lienasprehendisse autumarunt: qua-
 propter duo Archiepiscopi Carolus Mau-
 ritius Tellier Rhemensis, & Ludovicus
 Antonius Noaillius Parisiensis, necnon
 tres Episcopi Jacobus Benignus Bos-
 suet Meldensis, Guido de Seva Atre-
 batenfis, & Henricus Feydau Ambia-
 nensis Sfondrati librum Romæ denun-
 tiare decreverunt, ac die vigesima ter-
 tia Februarii hanc ad Innocentium XII.
 epistolam dedere:

Beatissime Pater.

„Episcoporum est sine personarum
 „acceptatione detegere errores, qui quo
 „altiore loco se attollunt, eo graviore
 „ictu conterendi. Itaque ad Apostola-
 „tum vestrum deferre cogimur Proposi-
 „tiones istas. Primam, *quantum ex*
parte Dei est, omnes dilecti: omnes ad vi-
tam æternam, aut aliquid, quod vita æ-
terna melius sit (ut de Infantibus baptismo
non tinctis postea dicemus) destinati. Hæc
 „scripta reperimus in libro, cui titu-
 „lus: *Nodus prædestinationis dissolutus.*
 „Neque enim metuimus, Beatissime
 „Pater, ne, quia Eminentissimum Cæ-
 „lestinum Sfondratnm, tot egregiis do-

Bb 4

tibus

Sæc. XVII. „tibus commendatum, ut ferviret Ec-
 A. C. 1697. „clesiæ, ad tantam dignitatem prove-
 „xistis, idcirco illius quoque ignoscatis
 „erratis, quæ ad Ecclesiæ fidem labe-
 „factandam pertinerent: Imo vero sci-
 „mus, vestram Sanctitatem, ut veri-
 „tati, & Ecclesiæ serviat, nullius no-
 „mini parcituram, ac magis peccatu-
 „ros nos, si necessaria taceamus. Sane
 „faveamus licet optimi Viri memoriæ,
 „ingenio, & elegantiae, tamen obstu-
 „puimus ad inauditas voces. Sed cum
 „Author ad alios nos remittat locos,
 „ubi de Infantibus sermo sit, ad eam
 „tandem partem legendo devenimus,
 „in quo hæc sunt posita: *Parvulos, quod
 attinet, qui sine Baptismo decedunt, Cæ-
 lesti quidem Regno, quasi paternæ culpæ
 reos, nec expiatis exclusit. Non exclusit
 tamen naturalibus bonis (beatitudine
 „scilicet naturali; quod primum anno-
 „tamus) & a peccato præservavit; æter-
 „noque supplicio, quo si adolescerent, pu-
 „niendi essent, cum sola, inquit, præservatio
 a peccato) quam semper supponit in par-
 „vulis, originali licet vero, magnoque
 „peccato inquinatis) pluries valeat, ma-
 „gnique pretii sit, quam Regnum ipsum cæ-
 „leste, quasi major res sit, tantum carere
 „malis, quam æterna vita, Deoque
 „ipso perfrui, quæ tam absurda, tam
 „vana sunt, ut Christianæ aures ferre
 „non possint. „ „Quo*

„Quo magis legendo processimus, Sæc. XVII.
 „Beatissime Pater, eo pejora occurre- A. C. 1697.
 „bant: qualia profecto hæc sunt: in
hac parvulorum causa considerandum est,
licet Deus ad cælestem gloriam eos non ad-
miserit, alio tamen, multoque majori be-
neficio affectisse, quod illi ipsi longe Cælo
prætulissent; Et nos quoque, si electio da-
retur, multo majoris pretii, quam cælum
duceremus. Unde concludit: Ergo nulla
dolendi, nulla conquerendi, sed magis gau-
dendi, gratesque agendi causa est; ut pro-
 „fecto parentibus Christianis parvulos
 „suos amittentibus sine Baptismi gratia,
 „non luctus, ut fit, sed gratulatio in-
 „dicenda sit: ipsi vero parvuli, tanti
 „licet Sacramenti exsortes, lætis ma-
 „gis vocibus, quam lacrymis profe-
 „quendi videantur.,

„Hæc quidem sufficerent ad condem-
 „nationem tam inauditæ novitatis; sin-
 „autem responderi volunt Authoris ra-
 „tioniis ex parvulorum innocentia,
 „ut vocat, personali repetitis, de his
 „quidem mox videbimus, si vestra San-
 „ctitas permiserit: rogamus interim,
 „te teste, te Judice, Beatissime Pater
 „& quid in fidei quæstionibus ratioci-
 „nia sine Scripturis, ac traditione va-
 „leant, cum Propheta clamet, ad le-
 „gem magis, Et ad testimonium, ad tra-
 „ditionem, ad Patres, ne si tu Theologe

B b 5

„quis-

Sæc. XVII. „quisquis es aliquid Evangelicæ Prædi-
 A. C. 1697. „cationi addideris, quacunque digni-
 „tate fulgens, quocumque hominum
 „præsidio fretus, sis licet Apostolus,
 „sis licet Angelus, ab alta Petri sede,
 „tanquam e Cælo feriaris, ac sermo-
 „nes tui Anathema fiant. „

„Et tamen illa subtilium argumen-
 „torum inventa videamus, ipsumque
 „erroris recludamus fontem. *Nempe,*
inquit, actualibus cum venialibus, tunc e-
tiam mortalibus subduci, Regno est po-
 „tius: atque, ut verbis clarioribus Au-
 „thoris utamur, *innocentiæ personalis do-*
num & immunitatis a peccato tantum est,
ut ipsi parvuli millies Cælo carere mallent,
quam vel uno peccato involvi, nullusque
Christianorum est, cujus non idem votum
esse debeat, quod est vanissimum. Neque
 „enim, si vetuit Apostolus, ne *facia-*
mus mala, ut veniant bona: ideo prohi-
 „bere possumus Deum, quominus ex
 „permissis peccatis pro sua excellen-
 „tissima potestate majora bona eliciat;
 „quam ea, quæ ante peccata futura
 „erant: neque propterea peccatis de-
 „lectamur, absit; sed eidem Apostolo
 „dicenti credimus: *ubi abundavit de-*
lictum, superabundasse gratiam. Nempe
 „ex peccatis meminimus tantam gra-
 „tiæ accessionem factam, ut etiam eo-
 „rum occasione Christum habeamus.
 „Nec

„Nec si Petrus a lapsu evasit humilior, Sæc. XVII.
 „ac deinde fortior, atque felicior; ideo A. C. 1697.
 „liceat nobis peccatum innocentiae,
 „sed uberiores post peccatum gratiam
 „minori anteferre, Deique omnia mala
 „vertentis in bonum exsuperantissimam
 „prædicare bonitatem. „

„De his ergo argutiis, Beatissime
 „Pater, salva reverentia Vestræ Apo-
 „stolicæ Sanctitatis id merito dixerim-
 „us: *telas Araneæ texuerunt*, quibus
 „imbecilles animæ caperentur. Neque
 „enim quod peccatum toto animo hor-
 „reamus, ideo invidere debemus, aut
 „Deo liberalitatem suam, aut nobis fe-
 „licitatem nostram: nec prohibere quis
 „possit, quominus cum Ecclesia conci-
 „namus lætum illud, ac faustum: *Fel-
 „lix culpa! & o vere necessarium Adæ
 „peccatum.* „

„Hæc vera, hæc pia sunt, nec ex
 „recentibus novæ pietatis ducta com-
 „mentis sed ex veris fontibus Christiani
 „Apostolici *Spiritus*. Quod autem
 „toties parvulis immunitas a peccato,
 „ipsaque adeo innocentia tribuatur, in-
 „tolerabile credimus, vanaque erroris
 „excusatio est, quod illa *innocentia* no-
 „vo, atque ambiguo nomine personalis
 „vocetur. Neque enim parvulorum
 „persona innocens est, *ad quam pecca-
 „tum ipsum, quod est mors animæ transit,*
 „ut

Sæc. XVII., ut est in Arausicano, ac postea in Tri-
A. C. 1697., dentino Concilio definitum: non in-
 „quam persona innocens est; eoquod
 „careat peccatis propria voluntate con-
 „tractis: imo vero peccatrix, quæ sub
 „ira Dei, atque in potestate tenebra-
 „rum nascitur; quæ exorcismis exsuffla-
 „tur: quæ aqua mandatur, valetque
 „omnino illud, quod a sancto Augu-
 „stino Synodus Tridentina deprompsit,
 „originale peccatum non utique nobis
 „esse extraneum: imo ut *origine unum,*
 „*ita propagatione unicuique esse proprium:*
 „nec nisi inhærente, & propria Sancti-
 „tate purgandum. „

„Ejicite ergo, Beatissime Pater, ex
 „Ecclesia Dei, cui pari integritate, ac
 „potestate præsidetis, degeneres mol-
 „lesque sententias, quæ pietatis specie
 „vim ipsam pietatis infringunt; neque
 „enim dissolvit, sed implicat nodos,
 „qui humanis affectibus exilibusque ar-
 „gutiis magis, quam Ecclesiæ tradi-
 „tione ducitur. Nec semel dixisse con-
 „tentus, eundem errorem inculcat ma-
 „gnificentioribus verbis: cum dona
 „collata parvulis sine Christi Sacra-
 „mento decedentibus, *ad Christi merita,*
 „*ac redemptionem pertinere asserit,* ut hinc
 „quoque vel maxime redempti parvuli
 „censeantur, quod Sacramenti redem-
 „ptionis expertes, nulla in Redempto-
 „ris

„ris Regno & corpore parte sint, quo
 „quid absurdius, & in Redemptorem
 „ipsum contumeliosius dici possit, nos
 „quidem non videmus. Quo loco idem
 „Author hoc etiam addit, non dam-
 „nari parvulos: quippe qui propter a-
 „lienum, nec personale peccatum dam-
 „nari non possint. At quis hæc do-
 „cuit? Non certo Concilium Lugdu-
 „nense sub Gregorio decimo, non Flo-
 „rentinum sub Eugenio secundo, quo-
 „rum hæc fides est, hæc definitio: *il-
 „lorum animas, qui in actuali mortali pec-
 „cato, vel cum solo originali decedunt, mox
 „in infernum descendere, pœnis tamen dispa-
 „ribus puniendos.* En quo, en quibus-
 „cum descendant: qui natura filii iræ,
 „exosi & invisī, cum cæteris damna-
 „tis ad infernum detruduntur: quos
 „tamen Author noster, non *damnari*
 „docet, quasi aliud sit damnari, quam
 „ad infernum descendere. Insuper si
 „Deo placet patriæ exilium, favori &
 „gratiæ iram, denique *ipsi Cælo infer-
 „num anteponit: usque adeo summis
 „ima permiscet* „

„Quod vero damnari negat, quia
 „pœna sensus, hoc est, ab ignis æterni
 „cruciatu, passim immunes habeantur:
 „quid ad nos, qui ea de re non con-
 „tendimus? consulant, qui voluerint,
 „doctissimum Dyonisium Petavium:
 „con-

Sæc. XVII.
 A. C. 1697.

Sæc. XVII. „consulant imprimis Eminentissimum
A. C. 1697. „Henricum *Norisium*, a Vestra Sancti-
 „tate insignis Doctrinæ merito, Chri-
 „stiano orbe applaudente, ad summa
 „quæque provectum: Nos quidem hæc
 „prætermittimus, ac Theologis dispu-
 „tanda relinquimus, quam autem sit
 „immanis error ab inferno, ac dam-
 „natione absolvere parvulos sine Christi
 „Sacramento defunctos, Cardinalis Bel-
 „larmini verbis maluimus, quam no-
 „stris dicere: qui quidem ex prædictis,
 „aliisque decretis hanc Sententiam, ab
 „Ambrosio, licet Catharino, aliisque
 „defensam, non modo *falsam, sed etiam*
 „*hæreticam existimandam esse* concludit:
 „*Et contra, fide Catholica tenendum parvu-*
 „*los sine Baptismo decedentes absolute esse*
 „*damnatos, non sola cælesti, sed etiam na-*
 „*turali Beatitudine perpetuo carituros; qui*
 „*nempe sunt, eruntque semper aversi habi-*
 „*tualiter a Deo. Deguntque, ac semper*
 „degent in carcere infernali, ex Concilii
 „Lugdunensis œcumenici decretis in
 „Concilio florentino repetitis: Ecclesia
 „Orientali in unam fidem concinente.
 „Ex his igitur, aliisque decretis, teste
 „Bellarmino, illi parvuli *sub potestate*
 „*diaboli in carcere inferno degunt, loco,*
 „*inquit horrido, ac tenebricoso: Quod*
 „quid est aliud, quam projici cum
 „damnatis in horrendas illas exterior-
 „res

„res tenebras, & ibidem esse sub po-
 „testate tenebrarum, quarum id Re-
 „gnum est. „

Sæc. XVII.
 A. C. 1697.

„De affectibus vero illis, quos pios
 „vocant, juvat eundem Bellarminum
 „audire, hæc sancte, & graviter dis-
 „serentem: nihil prodesse parvulis jam de-
 „functis misericordiam nostram, & contra
 „nihil eisdem obesse, nostræ sententiæ severi-
 „tatem, multum autem nobis obesse, si ob
 „inutilem misericordiam erga defunctos perti-
 „naciter aliquid contra scripturas, aut Ec-
 „clesiam defendamus. Quare non affectum
 „quemdam humanum, quo plerique moveri
 „solent, sed scripturæ, Conciliorum, & Pa-
 „trum sententiam consulere, & sequi debemus.

„Atque abfuisse quidem a celebra-
 „rimo Sfondrato Cardinali hanc per-
 „tinaciam facile confidimus: Cæterum
 „tacere non possumus id, quod de S.
 „Augustino scribit: *Nunquam scilicet Au-
 „gustinum hoc modo Philosophatum esse,
 „sed in causa parvulorum nonnisi ad oc-
 „cultæ Dei judicium provocasse. Hæc
 „ille de S. Augustino, quem in ipso
 „libri titulo suæ solutionis Authorem
 „prædicabat. Et tamen postea ejus-
 „dem doctrinæ diffusus, ac plus tanto
 „Doctore (absit verbo injuria) sibi fa-
 „pere visus, hæc subdit: *Nec id ad Au-
 „gustini institutum pertinebat, nec voluit ipse
 „aliis adimere libertatem ea omnia dicendi,*
 quæ*

Sæc. XVII. quæ deinceps opportuna viderentur, præfer-
 A. C. 1697. tim, inquit, adversus Calv. atque Jansen.

„Quo sane prætextu ad nova & inaudita
 „quæque profiliunt. An enim si novi
 „Authores confutandi veniunt, ideo
 „nova quoque dogmata invehi necesse
 „est in Ecclesiam? Nempe hæc, quod
 „parvuli tam luctuoso puniantur exilio,
 „non ad illa tremenda judicia, sed ad
 „Dei gratiam potiolem referri oportet?
 „Quæ profecto, si ad nodum reprobationis
 „parvulorum dissolvendum per-
 „tinerent, quo in loco explicando Au-
 „gustinus totus est, non ab ejus insti-
 „tuto abhorrent. Sed ille huic nodo
 „non aliam solutionem affert, quam
 „illud Apostoli: *tu quis es?* Et illud in
 „caussa parvulorum toties repetitum:
 „*An non habet potestatem figulus luti ex ea-*
 „*dem massa, originis vitiatæ, atque dam-*
 „*natæ facere aliud quidem vas in ho-*
 „*norem, aliud vero in Contumeliam.*
 „Neque quidquam aliud in parvulorum
 „ac in tota prædestinationis causa,
 „Beatus Augustinus, aut quæsit, aut
 „prompsit: imo aliud quærentibus, id
 „aperte significat, cui non ista suffi-
 „ciant, ut quærat doctiores; sed ca-
 „veat, ne inveniat præsumptores. Ne-
 „que minus alienum est a Beati Docto-
 „ris sensu, quod illud Sapientiæ: *ra-*
 „*ptus est, ne malitia mutaret intellectum*
 „ejus,

„*ejus*, transfertur ad parvulos, illud Sæc. XVII.
 „enim de justis, ne a sua justitia rece- A. C. 1697.
 „derent, esse prolatum, & locus ipse
 „clamat, & B. Augustinus, aliique Or-
 „thodoxi omnes uno ore consentiunt.
 „Ad gratiam autem pertinere, quod
 „sine Baptismo rapiantur infantes in
 „infernalem carcerem devolvendi, tan-
 „quam eis subtracto Baptismo potior
 „obventura sit felicitas & gratia: non
 „ipse Catharinus, non ipsi Pelagiani
 „ausi sunt asserere: qui cum iisdem
 „parvulis, aut vitam æternam, aut
 „naturalem assignent Beatitudinem;
 „nec tamen eam qualemcunque, aut
 „vitam æternam, aut felicitatem Re-
 „gno præferendam putant..

„Causa autem errandi hæc fuit,
 „quod tanti nodi dissolutor nequidem
 „naturam, ac vim peccati Originalis
 „agnovit, atque etiam ex S. Augustino
 „probare nititur, parvulis in præsentem
 „vita cruciatis esse aliquid *bonæ Com-*
 „*ensationis, quod in æterna vita reserve*
 „*Deus; quoniam, quamquam nihil boni fece-*
 „*rint, tamen nec peccaverint aliquid, quam*
 „quidem sententiam idem Cardinalis a
 „B. Augustino in epistola ad Hierony-
 „mum retractatam fatetur, *non quidem,*
 „*ut erroneam, & falsam, sed tamen ut mi-*
 „*nus firmam, validamque, hæc quidem*
 „Sfondratus Cardinalis asseruit: nec
 „*Hist. Eccles. Tom. LXVI.* Cc le-

Sæc. XVII. legere voluit in eadem Epistola, nul-
A. C. 1697. „lam iisdem parvulis *compensationem*
cogitandam, quibus insuper damnatio præ-
parata est: eamque esse robustissimam, ac
fundatissimam Ecclesie fidem. De fide
 „ergo est illa damnatio, quæ licet Au-
 „gustino teste omnium mitissima, non
 „tam proinde sanctitati, & æternæ fe-
 „licitati anteferenda sit: neque ullum
 „præsidium est in illa Epistola ad Hie-
 „ronymum, quam Author dissolutinodi
 „tanta confidentia proferebat.„

„Idem alibi scripsit, *fatendum, quia*
numquam parvulis ante Baptismum sublatis
Deus vitam æternam voluit, istos ad alium
finem, classemque providentiæ pertinere.
 „Quo loco perspicuum est, eundem Au-
 „thorem totius humani generis pri-
 „mæ institutionis oblitum. Quis
 „enim Christianus negat universam Adæ
 „Sobolem in eo ad æternam vitam fuisse
 „ordinatam? Non ergo parvuli *ad alium*
finem, aut ad aliam classem providentiæ
 „revocandi sunt: sed plane ad com-
 „munem creaturæ rationalis ordinem
 „redigendi: ut nec sine Sacramento
 „Redemptoris, vitam æternam, ad
 „quam instituti erant, recuperare pos-
 „sint, nec ejus jactura sine certa, &
 „iusta damnatione mulctari.„

„Hæc quidem sunt, quæ attinent
 „ad parvulorum statum: pluribus super-
 „fede-

sedemus, quibus quippe animus est, Sæc. XVII.
 ea promere, quæ magis ad exponen- A. C. 1697.
 dum, quam ad refellendum errorem
 necessaria videantur. Nunc ad alte-
 rum Caput pergimus; nec veremur,
 ne Parenti optimo, atque Sanctissimo
 tædio simus, cui res maximas ejus
 Apostolico iudicio decidendas summa
 cum animi demissione subijcimus.

Altera ergo propositio sic habet:
*ut demus (Brasilienses, aliosque) ita
 ignorasse (Deum, hoc est invincibili-
 ter) id quoque magna beneficii & gratiæ
 pars est, quæ quidem, Beatissime Pa-
 ter; liceat enim nobis in optimi Pa-
 rentis sinum intimos animi nostri sen-
 sus deponere, non sine maximo do-
 lore referimus. Sed sunt, quæ ma-
 gis doleant, nempe sequentia, quibus
 ista muniuntur: cum enim, inquit, pec-
 catum sit essentialiter offensio & injuria
 Dei, sublata Dei cognitione, necessario se-
 quitur, nec injuriam, nec peccatum, nec
 æternam pœnam esse: reddique im-
 peccabiles, atque ab æterna pœna pror-
 sus immunes, etiam parricidas, ho-
 spitum necatores, ac portenta libidi-
 num consecrantes; quod Deus tanta
 gratia, hoc est, cæcitate mentis, sum-
 maque sui ignoratione donaverit.
 Quod quid est aliud, quam peccatum
 Philosophicum ab Alexandro VIII.
 Cc 2 „feli.*

Sæc. XVII. „felicis recordationis Antecessore vestro
A. C. 1697. „tanta perspicuitate damnatum? Hæc
 „nempe ad Sinenses solatia deferebant,
 „quibus excæcatæ gentis, ac de pa-
 „rentum suorum sapientia immensum
 „gloriantis, superbiam demulcerent.
 „Horum ergo gratia querebatur: *An*
infideles præcepta naturalia transgredientes
pœnas æternas mereantur: Et negabant ali-
qui: quia ignorantia Dei, Et Legislatoris
a tam gravi pœna excusantur. Sic enim
 „blandiebantur Sinensibus, & Sacræ
 „Congregationis autoritate Consulto-
 „res rescribebant: proculdubio damnari
 „eos, idque pœnis æternis, de quibus
 „quæstio instituta erat, nec illam tur-
 „pissimam ignorationis Dei excusatio-
 „nem admittebant. „

„Alexander vero VIII. recentissimo
 „Edicto, die 24. Augusti 1690. decer-
 „nebat hoc temerarium, piarum aurium
 „offensivum, atque erroneum, si dicatur,
 „*Peccatum Philosophicum quantumvis grave,*
 „*in eo, qui Deum vel ignorat, vel de Deo*
 „*actu non cogitat, esse grave peccatum, sed*
 „*non esse offensam Dei, neque peccatum mor-*
 „*tale dissolvens amicitiam Dei, neque æterna*
 „*pœna dignum. Quo Decreto nihil sub-*
 „levati sumus, si ab ipsa urbe, a tantæ
 „dignitatis Viro portentosa doctrina nec
 „tantum ad Sinenses, sed etiam ad
 „omnes Reipublicæ Christianæ Provin-
 cias

„cias diffundatur. Sic enim duo in-
 „valescerent: Primum, ut essent om-
 „nino impeccabiles, qui summe & in-
 „victæ, siquidem id fieri posset, igno-
 „rarent Deum: alterum, ut ea igno-
 „rancia ad gratiam, non autem ad
 „peccati gravissimam pœnam pertine-
 „ret. Quæ duo ab errore defendi non
 „possunt; neque enim fieri potest: ut
 „Innocens Deo sit, qui extincta licet
 „cognitione Dei, rectæ rationis, &
 „conscientiæ lucem a Deo exorientem
 „spernit. Neque item fieri potest, ut
 „non sit contumeliosus in Deum, qui
 „rectæ rationi, cujus Deus Author, &
 „vindex est, infert injuriam. De pœ-
 „narum vero per hanc ignorantiam sub-
 „lata æternitate, quod sentiunt, non
 „advertunt, pœnarum æternitas a qua
 „radice profluat. Nempe ut ait sanctus
 „Gregorius Magnus Antecessor vester,
 „vellent mali *sine fine vivere*, ut possent
 „sine fine peccare, quippe qui felicita-
 „tem, ac finem ultimum in prava de-
 „lectatione defigunt, neque vero quis-
 „quam est, qui non æternum esse ve-
 „lit id, quo se Beatum putat. Inest
 „ergo cuicunque mortali peccato quæ-
 „dam concupiscentiæ æternitas, atque,
 „ut ita dicam, immensitas, cui pro-
 „fecto Deum tota sua infinitate atque
 „æternitate, ac Sanctitate adversari

Sæc. XVII.

A. C. 1697.

Sæc. XVII. „neceſſe ſit. Ergo mortale quodcun-
 A. C. 1697. „que peccatum, contra legem etiam
 „naturalem, habet aliquid, quod æ-
 „ternam iram provocet, unde quocun-
 „que peccato rectam rationem læſeris,
 „exurgit ille ultricis Conſcientiæ ſti-
 „mulus, ille *vermis* interior, qui teſte
 „Chriſto *non moritur*, cujus adeo im-
 „mortale virus, morſus indefeſſus;
 „quod ſupplicii genus, qui extinguen-
 „dum putat, Evangelio contradicit.
 „Vermem autem illum proſecto comi-
 „tatur ſempiternus ignis, a quo ſi im-
 „pios illos exemeris, erit non modo
 „parvulis, verum etiam adultis Deum
 „neſcientibus a ſempiterno igne ſeclu-
 „ſus aſſignandus locus, nec in ſiniſtra
 „erunt perſiti ac ſclerati, qui Deum
 „neſciunt, ejuſque ignoratione mulctati,
 „nec a præteritis peccatis expedire ſe
 „poſſunt, & in nova proruant. Non
 „ergo impeccabiles, qui legem natura-
 „lem, quam ſciunt, non impune con-
 „temnunt; nec ſi vel maxime ſint im-
 „peccabiles, id beneficii loco confe-
 „quentur. Eſt enim gratia eſt, non
 „poſſe peccare in bona voluntate fir-
 „matos; non proinde gratia, ſed pec-
 „cati eſſet pœna graviffima, peccare non
 „poſſe, eo quod ignorarent Deum; quo
 „nihil eſt miſerius, & æternæ damna-
 „tioni propius. „

„Hoc

„Hoc autem supplicamus, Beatif- Sæc. XVII.
 „sime Pater, ut perpendatis voces: A. C. 1697.

*Ergo cum hac ignorantia impeccabiles red-
 derentur, alioquin certissime peccaturi, si
 agnoscerent, sequitur hoc ipsum beneficium
 esse, juxta illud Apostoli: melius enim
 erat illis non agnoscere viam justitiæ, quam
 post agnitionem retrorsum converti ab eo,
 quod illis traditum est, sancto mandato.*

„Hoc nempe supererat ad erroris cu-
 „mulum, ut, quia lege Dei & gratia
 „perversi & ingrati abutimur, sub-
 „tractio legis & gratiæ non pœnæ, quod
 „semper Ecclesiæ visum est, sed gratiæ,
 „& beneficio imputetur.,

„Quæ mala inde proveniunt, Bea-
 „tissime Pater, quod Scripturas divi-
 „nas velut versatiles ad arbitrium fle-
 „ctant; quod cæcis affectibus, & ina-
 „nibus ratiunculis delectati, Patribus
 „non auscultent, malintque commi-
 „nisci falsa, quam tantis viris docen-
 „dos se tradere. Quare nisi claro, cer-
 „toque judicio ab Ecclesia Dei propul-
 „setis, omnia collabescant: Romam,
 „quod Deus avertat, eis favere, non
 „modo adversarii, verum etiam pii sal-
 „tem infirmi conclamabunt, ac lascivia
 „ingeniorum magis incitata, quam
 „compressa esse videbitur.,

„Sed hoc a vestris temporibus pro-
 „cul abesse, & vestri Pontificatus Clari-
 „tudo,

Sæc. XVII. „tudo, & ab ore vestro per totam Ec-
 „clesiam pervulgatæ voces docent. Ita-
 „que supplicamus, ut post illas præci-
 „puas Propositiones, hanc quoque San-
 „ctitas Vestra dispiciat: *post promulga-
 tum Evangelium, an fides explicita in Chri-
 stum omnino necessaria sit, disputant Theo-
 logi: si tamen admittamus, necessariam esse
 dicendum est.* Quæ a Christianorum Scho-
 „lis longe abigenda sunt, ne sub dubio
 „relinquatur, an sine Christi nomine
 „credito & invocato salvus esse quis
 „possit; dicente Domino: *qui credit in
 „illum, non judicatur, medio Justifica-
 „tionis invento, qui autem non credit,
 „jam judicatus est: relictus ipse sibi,
 „nulloque novo iudicio, propria &
 „præcedente iniquitate merfus.*„

„Postremo, Pater Sanctissime, quod
 „ad universi libri pertineat scopum,
 „illud vel maxime Apostolicæ fedi,
 „quam Beatus illustras, insinuandum
 „putamus, ne Vestra sinat Sanctitas
 „definitionem prædestinationis infringi
 „eam, quam vester Augustinus tradi-
 „dit, ut nempe sit *præscientia, & præ-
 paratio beneficiorum Dei, quibus certissime
 liberantur, quicumque liberantur.* Hanc
 „enim definitionem Prædestinationis om-
 „nibus gentibus prædicandam idem
 „Augustinus iterum iterumque com-
 „mendat. *Hac præparatione beneficio-
 rum*

„rum Dei fieri confitetur, ut omnes Sæc. XVII,
 „prædestinati singulari & gratuita di- A. C. 1697.
 „lectione serventur, qui fons Christianæ
 „humilitatis ac pietatis est. Hujus præ-
 „destinationis veritatem *semper fuisse in*
 „*Ecclesiæ fide, ac de ea neminem unquam,*
 „*nisi errando disputare potuisse, & idem*
 „Augustinus affirmat, & Sanctis Ponti-
 „ficibus Cælestino, & Hormisda pro-
 „nuntiantibus, Ecclesia Romana susce-
 „pit: & nostro quoque sæculo Cardi-
 „nalis Bellarminus, *non ad opinionem,*
 „*sed ad Ecclesiæ Catholicæ fidem pertinere*
 „asserit. Quam tamen Catholicam ve-
 „ritatem nodi dissolutor tacet, atque
 „hujus prædestinationis definitionem
 „immutat: Supponit aliam S. Augu-
 „stino ignotam, quæ vim singularis
 „atque gratuitæ dilectionis, ac benefi-
 „ciorum præparationis obscuret. Quam-
 „vis eam non semel agnoscit, sic ta-
 „men rem involvit dictis, ut nihil ma-
 „gis vereri videatur, quam ne electos
 „majori, quam reprobos, beneficio af-
 „fectos esse constet: quod nec Molinæ
 „sectatores inficiati sunt. Sic Ecclesiæ
 „Romanæ de singulari & gratuita di-
 „lectione Electorum, aut omnino qua-
 „titur, aut saltem vacillat fides, quæ
 „si Authoris verbis affirmare nitimur;
 „huc nempe totus liber transferendus
 „fuit, neque plura memoramus, cum

Sæc. XVII. „ea a vobis perpenſa, & annotata,
A. C. 1697. „veſtra egregia ad vicinos Belgas de-
 „creta demonſtrent; nobis certe ſufficit
 „ad veſtrum Apoſtolatum detuliſſe ea,
 „quæ veritatem læderent, ac Patrum
 „laudare ſententias; quas [majore gra-
 „tia de Petri cathedra prædicatis. „

„Plures Epifcopi ſubſcripſiſſent, niſi
 „pauci ſufficerent, ut ne ambitioſius,
 „quam modeſtius agere videremur.
 „Cæterum meminimus a S. Innocen-
 „tio I. non modo Synodicas, ſed e-
 „tiam quinque Epifcoporum literas,
 „paterno animo eſſe ſuſceptas; atque
 „ab Innocentio XII. paria expectari
 „oportere, tanti Pontificis æquitas, ac
 „paterna benignitas facile perſuadet,
 „ſubſcripſimus. „

§. XXXVI.

*Innocentii XII. reſponſum ad hanc
 Gallorum Præſulum epiſtolam.*

Argentre

l. c. p. 400.

Acceptis hiſce literis Innocentius XII.
 Pontifex haud ſatis mirari poterat,
 tam craſſos errores a Viro pietate,
 dignitate atque eruditione præſtantiffi-
 mo divulgari, ejusque librum a S. Offi-
 cio, aliisque celeberrimis Theologis
 approbatum tot nævis ſcatere: cum
 ergo haud ignoraret, quod non raro
 nubes etiam Soli offundant tenebras,
 ac